Ποια γενιά θα πληρώσει για το πάρτι που τέλειωσε;

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑ**

Μία παράσταση που παρακολούθησα παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και είναι τρομερά επίκαιρη. Εκτός από τις πολύ αξιόλογες ερμηνείες των ηθοποιών, το θέμα αντικατοπτρίζει εναργώς καταστάσεις που η σημερινή γενιά βιώνει ελέω οικονομικής κρίσης. Γραμμένο από το συγγραφέα του «Cock» (Θησείον, 2011), Μάικλ Μπάρτλετ, το «Love, love, love», ανεβαίνει από το θέατρο Τέχνης του Κουν. Το έργο ανακηρύχτηκε ως το «καλύτερο νέο έργο της χρονιάς 2011» στα Theatre Awards UK. Σε μια κριτική της στο διαδίκτυο γράφει η Ελ. Γαλανοπούλου: «Μέσα από τη 45χρονη σχέση ενός ζευγαριού μιλά για τη γενιά του '68 και τα παιδιά της, τους σημερινούς 35άρηδες, δηλαδή. Είναι η γενιά που στα νιάτα της πίστεψε πως θα αλλάξει τον κόσμο... που είχε την τύχη να ζήσει μέσα σε μεγάλη ευημερία και να θριαμβεύσει. Είναι, όμως και η γενιά που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της σύγχρονης κοινωνίας και ενδεχομένως υπεύθυνη και για τα παιδιά της, την υπερχρεωμένη νέα γενιά».

Σε άλλη πηγή, διαβάζουμε: «Το έργο μέσα από τις τρεις πράξεις του, τοποθετημένες το 1967, το 1990 και το 2011, παρακολουθεί την εξέλιξή τους και τη σχέση τους με τα παιδιά τους. Ταυτόχρονα όμως παρακολουθούμε και τη διαμόρφωση ενός νέου είδους χάσματος ανάμεσα στις δύο γενιές. Ενός χάσματος που έχει τη ρίζα του στην οικονομική κρίση και στο πλαίσιο του οποίου οι γονείς είναι οι «έχοντες» και τα παιδιά οι «μη έχοντες» (www.theatrotechnis.gr).

Το σκηνοθετικό εύρημα της σκηνοθέτιδος (Μ. Κάλμπαρη) παρουσιάζει το έργο στην ελληνική του εκδοχή ως ένα πάρτι που ξεκινά το '67 και τελειώνει σήμερα. Η ιδέα αυτή, εκτός από το εορταστικό σκηνικό, ενισχύεται από τον ρόλο του αφηγητή-dj (Ν. Κοφιδά), ο οποίος «ντύνει» μουσικά το πάρτι. Υπό τους ήχους, λοιπόν, του «All you need is love», που το '67 οι Μπιτλς τραγουδούν σε παγκόσμια πρώτη ζωντανή τηλεοπτική αναμετάδοση ξεκινά το πάρτι: οι δύο πρωταγωνιστές (Δ. Καραναστάσης, Α. Κουτσαφτίκη) γεμάτοι σθένος, όνειρα και με σλόγκαν το «θ' αλλάξουμε τον κόσμο για πάντα», ενώνουν τις ζωές τους.

Στο πρόγραμμα του έργου διαβάζουμε: «Το καλοκαίρι της αγάπης υπήρξε ένα κοινωνικό φαινόμενο που εμφανίστηκε το καλοκαίρι του '67 όταν 100.000 νέοι άνθρωποι συγκεντρώθηκαν στο Haight-Ashbury του Σαν Φραντσίσκο και δημιούργησαν ένα τεράστιο πολιτιστικό και πολιτικό ρεύμα... ήταν το κέντρο της «χίπις» επανάστασης, που συνοδευόταν από πολλή-πολλή μουσική, ναρκωτικά, σεξουαλική ελευθερία, δημιουργική έκφραση και πολιτική. Το καλοκαίρι της αγάπης αποτέλεσε σταθμό στην ιστορία των 60s, καθώς έκανε το αντικομφορμιστικό κίνημα των «χίπις» ευρέως γνωστό... Τα «παιδιά των λουλουδιών» αμφισβητούσαν το πολιτικό σύστημα και διακήρυτταν την ειρήνη και την ισότητα...»

Το 1990, στη 2η πράξη, χωρίζουν κάτι που σημαδεύει τη σχέση τους με τα παιδιά τους (Κ. Σιλβέστρος, Ειρ. Στρατηγοπούλου), 14 και 16 ετών: «Κάτι πήγε στραβά. Η ζωή μας είναι σπίτι, παιδιά, δουλειά. Εμείς ποτέ δεν θέλαμε κάτι τέτοιο. Δεν είμαι ευτυχισμένος, δεν είσαι ευτυχισμένη οπότε...», «Στην αγάπη, όπως και σε όλα τα πράγματα, δεν υπάρχει χάπι εντ, είμαστε ζώα».

Στην 3η πράξη, το 2013, το χάσμα μεταξύ γενεών γιγαντώνεται, καθώς στο πλαίσιο της παγκ. οικον. κρίσης, τα παιδιά διαπιστώνουν πως, σε αντίθεση με τους γονείς τους δεν έχουν τίποτα εξασφαλισμένο, ενώ βρίσκονται σε κρίσιμη ηλικία: «Κοντεύω σαράντα και δεν έχω τίποτα... Φταίτε εσείς για όλα.». «Όλοι όσοι ξέρω έχουν λιγότερα απ' όσα είχαν οι γονείς τους στην ηλικία τους». «Γιατί μας άκουσες; γιατί... πήρες κατά γράμμα ό,τι ακριβώς σου είπαμε; Ο δικός σου ο ρόλος είναι να επαναστατείς. Αυτός είναι ο ρόλος του παιδιού».

«Με χιούμορ αλλά και πολιτική διάθεση, ο συγγραφέας θέτει μια σειρά από καίρια ερωτήματα: Τι απέγινε ο ιδεαλισμός της γενιάς του '68; Γιατί τα παιδιά αυτής της γενιάς δεν έχουν τις ευκαιρίες που είχαν οι γονείς τους; Είναι άραγε λάθος των γονιών τους, φταίει ο τρόπος που τους μεγάλωσαν, η κοινωνία που τους παρέδωσαν ή κάθε γενιά πρέπει να αναλαμβάνει έτσι κι αλλιώς την ευθύνη για την κατάσταση της; Η παλιότερη γενιά «οφείλει» τελικά να βοηθάει τη νεότερη; Και μέχρι πότε; Το θέμα δεν είναι η κρίση. Το θέμα είναι γιατί οι άνθρωποι –σε όποια γενιά κι αν ανήκουν– είναι σήμερα αυτοί που είναι. Γιατί νιώθουν έτσι όπως νιώθουν. Το θέμα είναι τι πήγε στραβά. Και πού είναι η περίφημη «αγάπη, αγάπη, αγάπη» μέσα σ' όλα αυτά;» (ΕΡΤ).

Η κ. Μαρία Χατζηνικόλα είναι φιλόλογος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσοι παρέστησαν στην κηδεία, κατέθεσαν στεφάνια, έδωσαν εισφορές, απέστειλαν συλλυπητήρια και όλους όσοι με οποιοδήποτε τρόπο μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος για τον θάνατο του πολυαγαπημένου μας πατέρα και παππού

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ

που απεβίωσε στις 2 Μαρτίου και ετάφη την Κυριακή 10 Μαρτίου 2013.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζουμε στην Κ.Ε. ΑΚΕΛ, στην Ε.Ε. ΑΚΕΛ Λάρνακας και στον Δήμο Λάρνακας.

Τα παιδιά :
Βέρα - Τίτος Χριστοφίδης
Δώρος - Ανδρούλα Χριστοδουλίδου
Άριστος - Λούση Χριστοδουλίδου
Εγγόνια, δισέγγονα και λοιποί συγγενείς.

Τα ενεργειακά ΜΟΕ και ο τουρκικός εκβιασμός

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Δημοσιεύματα θέλουν ΟΗΕ, ΗΠΑ και Βρετανούς να επιχειρούν να θέσουν σε συζήτηση κάποια ΜΟΕ τα οποία να καλύπτουν τα θέματα της ενέργειας. Από όσα έχουν διαρρεύσει στον Τύπο, γίνεται αντιληπτό ότι στην πλειοψηφία τους αφορούν παραχωρήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ε/κ πλευράς προς την Τουρκία και την τ/κ πλευρά με αντάλλαγμα η Τουρκία να τερματίσει τις απειλές της έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θέλω να ελπίζω ότι τα δημοσιεύματα αυτά δεν ευσταθούν. Εάν όμως είναι βάσιμα, τότε θα ήταν φρονιμότερο να εγκαταλειφθούν αυτού του είδους οι σκέψεις. Τα θέματα της ενέργειας δεν εμπίπτουν στα του κυπριακού προβλήματος. Αποτελούν θέματα εθνικής κυριαρχίας, στα οποία, με βάση το σύνταγμα του 1960, δεν έχουν καμία εμπλοκή οι εθνικές κοινότητες. Το ίδιο προβλέπεται και στη μελλοντική κυπριακή ομοσπονδία με βάση τα μέχρι σήμερα συζητηθέντα στις δικοινοτικές διαπραγματεύσεις. Ας το αντιληφθούν όλοι. Επί αυτών των θεμάτων αποφασίζει η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε ό,τι αφορά δε τα έσοδα που θα προκύψουν από την αξιοποίηση των υδρογονανθράκων, έχει επανειλημμένα δηλωθεί από την πλευρά μας ότι οι Τ/κ θα μπορούν να επωφεληθούν μόνο μετά τη λύση του Κυπριακού και όχι πριν από αυτήν. Αλήθεια, ποιο το κίνητρο των Τ/κ για λύση και για εδαφικές αναπροσαρμογές αν μπορούν να έχουν και μερίδιο από τα έσοδα του αερίου ταυτόχρονα με την παράνομη χρήση του 36% του εδάφους και των ε/κ περιουσιών και με όλα όσα η κατοχή τούς επιτρέπει να νέμονται; Εδώ θα ήθελα να αναφερθώ και στις κατά καιρούς προτάσεις διαμοιρασμού που η Τουρκία άμεσα (βλέπετε πρόσφατη συνέντευξη Νταβούτογλου) ή έμμεσα (βλέπετε προτάσεις του International Crisis Group) έχει παρουσιάσει. Με αυτές, μας υπόσχονται μερίδιο στα κοιτάσματα που ενδεχομένως θα ανακαλύψουν οι Τ/κ (βλέπετε τρύπα στη Σύγκραση) αν εμείς τους δώσουμε από τα ήδη ανακαλυφθέντα και τα πολύ πιθανά στις νότιες κυπριακές θάλασσες.

Αλλά τι είδους ΜΟΕ είναι η προτεινόμενη και πριν από τη λύση παραχώρηση στην Τουρκία της μεταφοράς μέσω του εδάφους της του κυπριακού φυσικού αερίου προς τις ευρωπαϊκές αγορές; Ποια εμπιστοσύνη οικοδομείται μεταξύ των δύο κοινοτήτων αν δώσουμε τη μεταφορά του αερίου στην Τουρκία, ενώ εκείνη θα συνεχίζει την κατοχή της μισής Κύπρου; Αν η Τουρκία ενδιαφέρεται για τη μεταφορά του φυσικού αερίου, ας απευθυνθεί στον ιδιοκτήτη του φυσικού αερίου, δηλαδή την Κυπριακή Δημοκρατία. Στα πλαίσια ενός διαλόγου για το θέμα αυτό, θα μπορούσε να συμφωνηθεί και η οριοθέτηση των ΑΟΖ, με σεβασμό στην αρχή της μέσης γραμμής, κάτι που έχουν κάνει και οι υπόλοιπες χώρες της περιοχής. Αν ο διάλογος αυτός δεν βγάλει αποτέλεσμα, τότε οι δύο χώρες μπορούν, σύμφωνα με τις πρόνοιες του δικαίου της θάλασσας, να προσφύγουν από κοινού στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Βέβαια, μετά από μία τέτοια συμφωνία θα υπάρχει η ανάγκη για πρόσθετες συζητήσεις με τη συμμετοχή και της Ε.Ε. (τελικού αποδέκτη του φυσικού αερίου) ώστε να υπάρξουν εγγυήσεις για τη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία ενός τέτοιου αγωγού. Εδώ να τονίσω ότι η αξιοποίηση των ενεργειακών αποθεμάτων της Ανατολικής Μεσογείου μπορεί να γίνει καλύτερα και οικονομικότερα αν υπάρξει συνεργασία όλων των γειτονικών χωρών παρά αντιπαραθέσεις. Η δε κατασκευή και λειτουργία ενός σταθμού υγροποίησης στο κυπριακό έδαφος κρίνεται απαραίτητη ώστε να μην υπάρξει στρατηγική εξάρτησή μας από την τουρκική ή και την ευρωπαϊκή αγορά. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κάνει τη δική της συνεισφορά προς την κατεύθυνση της περιφερειακής συνεργασίας με την υπογραφή των τριών συμφωνιών οριοθέτησης με Αίγυπτο, Λίβανο και Ισραήλ. Εκείνος που λειτουργεί αποσταθεροποιητικά στην περιοχή και επιχειρεί να τις ακυρώσει είναι η Τουρκία. Αν ο διεθνής παράγοντας ενδιαφέρεται για την ομαλή αξιοποίηση των ενεργειακών κοιτασμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο, τότε καλό θα ήταν να συμβούλευε την Τουρκία να τερματίσει τις απειλές της, κάτι που θα επέτρεπε και το άνοιγμα του κεφαλαίου της ενέργειας στις διαπραγματεύσεις της με την Ε.Ε. Όσο για την τουρκική πρόταση για πώληση νερού, θα ήθελα να επισημάνω ότι δεν είναι κάτι που μας ενδιαφέρει αυτή τη στιγμή. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει επιλύσει το υδατικό της πρόβλημα.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να επαναλάβω ότι στην καρδιά των ενεργειακών ΜΟΕ, όπως αυτά προτείνονται, είναι οι τουρκικές απειλές. Οι διεθνείς μεσολαβητές μάς υπόσχονται την άρση τους με αντάλλαγμα την παραχώρηση των μισών κοιτασμάτων μας στους Τ/κ και τη μεταφορά του φυσικού αερίου στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας. Αυτά δεν αποτελούν ΜΟΕ αλλά ένα πολιτικοστρατιωτικό εκβιασμό που φυσικά δεν αποδεχόμαστε. Αντί να μας προτείνουν τον εξευμενισμό του ταραχοποιού της γειτονιάς, καλύτερα να συστήσουν σε αυτόν να λειτουργεί στη βάση των αρχών του ΟΗΕ, όπως επίσης και εκείνων της Ε.Ε. περί καλής γειτονίας, και να αποφεύγει τις απειλές πολέμου. Η Κυπριακή Δημοκρατία, ως κυρίαρχο κράτος, θα συνεχίσει να εργάζεται ειρηνικά για την αξιοποίηση όσων πόρων ευρίσκονται εντός της δικής της ΑΟΖ. Οι δε Τ/κ, αν επιθυμούν να γίνουν συμμέτοχοι στα ωφελήματα που θα προκύψουν από τους υδρογονάνθρακες, θα πρέπει να εγκαταλείψουν τις μαξιμαλιστικές τους θέσεις και να εργαστούν για μία λύση που θα προβλέπει την άρση της κατοχής και την επανενσωμάτωσή τους σε μία ομοσπονδιακά αναδιαρθρωμένη Κυπριακή Δημοκρατία.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος.

Πολιτιστική κληρονομιά με σφραγίδα

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Η Τεχνική Επιτροπή (Τ.Ε.) Πολιτιστικής Κληρονομιάς που συγκροτήθηκε τον Απρίλιο του 2008 στο πλαίσιο των διακοινοτικών συνομιλιών, παρέδωσε στον Επίτροπο Προεδρίας Γ. Ιακώβου στις 22 Φεβρουαρίου 2013 έναν απολογισμό της δράσης της, καθώς ολοκληρώνει την πενταετή θητεία της. Της Τ.Ε. ηγείται από ε/κ πλευράς ο Τ. Χατζηδημητρίου με μέλη τους Γ. Αντωνιάδη, Α. Παπαδοπούλου, Α. Πετρίδου και Σ. Χατζησάββα. Από τ/κ πλευράς ηγείται η Ε. Πιλλί με μέλη τους Μ. Ατλάν, Α. Κανλί, Α. Τουντσάι και Μ. Καϊμακανζαντέ. Διαβάζοντας κανείς τον απολογισμό της μπορεί να καταλήξει σε μερικά ουσιώδη συμπεράσματα:

Σε μια μουντή περίοδο σχετικά με το κλίμα γύρω από τις διαπραγματεύσεις επίλυσης του Κυπριακού, με μια κοινή γνώμη απογοητευμένη ως προς τις προοπτικές λύσης, η Τ.Ε. παρουσίασε ένα εξαιρετικά πλούσιο έργο. Συνέταξε κατάλογο μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς σε ολόκληρη την Κύπρο, ολοκλήρωσε κατάλογο μνημείων που αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο κατάρρευσης, σημαντικός αριθμός μνημείων με ιστορική ή θρησκευτική αξία είτε χριστιανικά είτε μουσουλμανικά έχει αποκατασταθεί ή βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης της αποκατάστασης, 11 έργα έχουν επιλεγεί για το επόμενο πρόγραμμα στήριξης ή αποκατάστασης. Στην κατεχόμενη Κύπρο 145 μνημεία έτυχαν μελέτης από την Ε.Ε. και μπήκαν στην κατηγορία των πιο αξιόλογων. Στο τελικό στάδιο προκήρυξης προσφορών βρίσκεται το έργο της αποκατάστασης του πύργου του Οθέλλου στην Αμμόχωστο. Άμεση εκτέλεση μικρών έργων συντήρησης σε 10 με 15 μνημεία. Στο τραπέζι αλλά με εκκρεμότητες το Μοναστήρι των Αρμενίων Σαΐν Μακάρ στον Πενταδάκτυλο και του Προφήτη Ηλία των Μαρωνιτών κοντά στην Αγία Μαρίνα. Στο τελικό στάδιο για έναρξη το έργο συντήρησης της Μονής του Αποστόλου Ανδρέα.

Η προσπάθεια αυτή συνδέεται με προγράμματα που προωθεί ο ΟΗΕ στην Κύπρο κάτω από την ομπρέλα του UNDP, καθώς η οικονομική όσο και «διαιτητική» του δραστηριότητα παρέχει το εργαλείο για να προχωρήσουν τα σχέδια (προσφορές, εργολάβοι). Από αυτό το σημείο και μετά είναι ευθύνη των δύο πλευρών να βρουν λύσεις στα προβλήματα, να εντοπίσουν και να κινητοποιήσουν δυνάμεις μέσα από ενδιαφερόμενες κοινότητες και εταίρους στην κοινωνία των πολιτών και έτσι να φέρουν εις πέρας τα προγράμματα. Η Τ.Ε. συνεργάστηκε με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, την Εκκλησία και τον Κηδεμόνα τ/κ περιουσιών με σκοπό να συντονίσουν δυνάμεις για να καταγραφούν δυνατότητες για λύσεις. Από την πλευρά της η Ε.Ε. έδωσε πολιτική και τεχνική υποστήριξη στην προσπάθεια μαζί με το ποσό των δύο εκατομμυρίων ευρώ.

Στην ιστορική διαδρομή έχει αποδειχθεί με πολύ χαρακτηριστικό τρόπο ότι το προσωπικό στοιχείο παίζει καταλυτικό ρόλο στις εξελίξεις. Στην περίπτωση της Τ.Ε. η συντονιστική δραστηριότητα του Τ. Χατζηδημητρίου πρέπει να υπογραμμισθεί ιδιαίτερα. Με την αφοσίωση στην αποστολή της Επιτροπής, με τις ατέλειωτες ώρες της προσπάθειας για επισκέψεις, αξιολογήσεις και καταγραφές, έδειξε πως όταν υπάρχει η θέληση μπορεί να υπερπηδηθούν εμπόδια, να μένει ανοικτή η πόρτα της ελπίδας γιατί υπάρχουν δυνάμεις που αγωνιούν με έργα για τη διαφορετική Κύπρο. Η αγνόηση του έργου της Τ.Ε. είναι εντυπωσιακή, γιατί μερικοί ενδιαφέρονται να παίζει στην κοινή γνώμη μόνο το «μαύρο» σενάριο ότι «τίποτε δεν γίνεται, να μείνουμε όπως είμαστε». Η Τ.Ε. για την Πολιτιστική Κληρονομιά έδωσε μια πολύ πειστική απάντηση στους οπαδούς του κόμματος των «δύο κρατών» και στις δύο κοινότητες. Μπορούμε να ελπίζουμε ξανά όταν πολιτικοί με αφοσίωση στο στόχο της επανένωσης αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δημιουργούν προϋποθέσεις για την ελεύθερη Κύπρο.

Η πολιτική ανεδαφικότητα ενός αγωγού Ισραήλ-Τουρκίας

Του δρος **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΣΑΚΙΡΗ**

Παρά την πρόσφατη προσπάθεια να καλλιεργηθεί η εσφαλμένη εντύπωση ότι η πώληση ισραηλινού αερίου στην Ευρώπη είναι οικονομικότερη μέσω Τουρκίας συγκριτικά με την κατασκευή ενός τερματικού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) στο Βασιλικό, η πολιτική πραγματικότητα μέσα στην οποία θα πρέπει να κατασκευαστεί ένας τέτοιος αγωγός συνηγορεί εναντίον της όποιας δυναμικής υλοποίησής του.

Η πραγματικότητα αυτή δεν σχετίζεται απλώς με το διπλωματικό κενό που χαρακτηρίζει το επίπεδο των τουρκοϊσραηλινών σχέσεων στην παρούσα φάση. Η συνεχιζόμενη αναταραχή στην Αίγυπτο και η αβεβαιότητα της κατάληξης του συριακού εμφυλίου δημιουργούν συνθήκες που αν μη τι άλλο δεν ευνοούν την περαιτέρω ρήξη στις τουρκοϊσραηλινές σχέσεις. Η Ουάσινγκτον άλλωστε πιέζει σχεδόν από την επαύριον του συμβάντος στο Mavi Marmara για την εξομάλυνση των διπλωματικών σχέσεων Άγκυρας-Τελ Αβίβ.

Η προοπτική κατασκευής ενός εξαγωγικού αγωγού από το «Λεβιάθαν» για την αποκλειστική ικανοποίηση των τουρκικών αναγκών, άλλωστε χρησιμοποιείται από μερίδα ισραηλινών διπλωματών ως κίνητρο για να καμφθούν οι αντιστάσεις του κ. Ερντογάν στη δυναμική επαναπροσέγγισης.

Οι προϋποθέσεις, ωστόσο, που έχουν τεθεί από την πλευρά της τουρκικής κυβέρνησης είναι τέτοιες που δεν επιτρέπουν την υπέρβαση του αδιεξόδου, δεδομένου ότι δεν περιορίζονται στην απαίτηση δημοσίας συγγνώμης από πλευράς του Ισραήλ και αποζημίωσης των θυμάτων αλλά επεκτείνονται στην αξίωση να αρθεί ο αποκλεισμός της Γάζα και να αποσυρθούν οι επενδύσεις της Delek στην Κύπρο.

Όσοι εξακολουθούν να προωθούν από ισραηλινής πλευράς έναν τουρκοϊσραηλινό αγωγό θα πρέπει να θυμηθούν τις τουρκικές απειλές περί επιβολής μποϊκοτάζ στην οποιαδήποτε εταιρεία εμπλέκεται στην ανάπτυξη των κυπριακών υδρογονανθράκων. Θα πρέπει εν ολίγοις να καταλάβουν ότι μια τέτοια επιλογή ουσιαστικά επιβάλλει την έξοδο της Delek από το οικόπεδο 12 εκτός και εάν θεωρούν ότι η Άγκυρα θα ανεχθεί την εισαγωγή ισραηλινού αερίου από μια εταιρεία που ταυτόχρονα πρωταγωνιστεί στην ανάπτυξη της «Αφροδίτης».

Πέραν από τη στάση της Delek και της Ratio Oil & Gas, οι εμπνευστές του τουρκοϊσραηλινού σχεδίου θα πρέπει να αναρωτηθούν εάν θα συμφωνούσαν με μια τέτοια επιλογή και οι δύο μη ισραηλινοί εταίροι της κοινοπραξίας του «Λεβιάθαν», δηλαδή οι Noble και Woodside, οι οποίες και καλούνται να σηκώσουν το μεγαλύτερο επενδυτικό βάρος για την παραγωγή αερίου από το πεδίο αυτό. Θα πρέπει δε να αναρωτηθούν κάτι τέτοιο λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι αμφότερες οι Noble και Woodside έχουν δημοσίως προκρίνει τις εξαγωγές υπό τη μορφή ΥΦΑ και όχι αγωγού.

Μία δεύτερη προφανής περιπλοκή που επηρεάζει άμεσα τα ισραηλινά διπλωματικά συμφέροντα σχετίζεται με την όδευση αυτού του θεωρητικού τουρκοϊσραηλινού αγωγού. Δεδομένου ότι δεν υφίσταται κοινό σύνορο Ισραήλ-Τουρκίας ο αγωγός αυτός θα πρέπει να διέλθει από την ΑΟΖ του Λιβάνου και της Συρίας πριν φτάσει στην Αλεξανδρέττα.

Ακόμη και εάν δεν υπήρχε κατάσταση πολέμου μεταξύ Λιβάνου και Ισραήλ, ακόμη και εάν δεν υπήρχε αμφισβήτηση από πλευράς Βηρυτού των ορίων της ισραηλινής ΑΟΖ θα πρέπει πρώτα να χαραχθεί η ΑΟΖ Συρίας-Λιβάνου και Συρίας-Τουρκίας προκειμένου να υλοποιηθεί ένας τέτοιος αγωγός.

Είναι ρεαλιστικό κανείς να περιμένει ότι Συρία, Λίβανος και Τουρκία θα προστρέξουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και θα χαράξουν ΑΟΖ μόνο και μόνο για να διευκολύνουν την εξαγωγή ισραηλινού αερίου;

Θα προστρέξουν, μάλιστα, να κάνουν κάτι τέτοιο την ώρα που ο Λίβανος θα προχωρήσει εντός Μαρτίου στον πρώτο διεθνή διαγωνισμό για την εκχώρηση πεδίων προς εξερεύνηση στην περιοχή της ΑΟΖ από την οποία θα πρέπει να διέλθει ο τουρκοϊσραηλινός αγωγός;

Μήπως η διπλωματία Νταβούτογλου οραματίζεται, όπως έκανε την περίοδο 2007-2008, την επίλυση του ζητήματος των υψωμάτων του Γκολάν έτσι ώστε να εξαχθεί ισραηλινό αέριο στην Τουρκία μέσω Συρίας;

Υπάρχει βεβαίως και μία διαφορετική όδευση που έχουν στο μυαλό τους οι Τούρκοι διπλωμάτες και η οποία θα επέφερε μια τέτοια ζημία στην Κυπριακή Δημοκρατία που ίσως και να έπειθε τον κ. Ερντογάν να άρει τις επιφυλάξεις του αναφορικά με την επαναπροσέγγιση Άγκυρας-Τελ Αβίβ. Η όδευση αυτή περνάει μέσα από τα οικόπεδα 12, 9, 13 και 3 της κυπριακής ΑΟΖ πριν μπει στην υποτιθέμενη «ΑΟΖ» των Κατεχομένων και καταλήξει στην Αλεξανδρέττα.

Είναι προφανές ότι ένας τέτοιος αγωγός θα συνεπάγεται την ουσιαστική αναγνώριση των Κατεχομένων από το Ισραήλ, την παύση των διπλωματικών σχέσεων Ισραήλ-Κύπρου, την έξωση της Delek από το οικόπεδο 12 και την έντονη αντίδραση όλων των υπολοίπων ευρωπαϊκών –ως επί το πλείστον εταιρειών (αλλά και των συνακόλουθων κυβερνήσεων)– που εκμεταλλεύονται ή θα εκμεταλλεύονται τα ανωτέρω οικόπεδα.

Η αναγνώριση των Κατεχομένων ήταν κάτι που το Τελ-Αβίβ αρνείτο να εξετάσει ακόμη και την περίοδο που η τουρκοϊσραηλινή συμμαχία βρισκόταν στο ζενίθ της για τον απλούστατο λόγο ότι με αυτόν τον τρόπο θα απονομιμοποιούσε την πολιτική του έναντι των Παλαιστινίων. Θα δεχθεί σοβαρά να το εξετάσει τώρα που έχει ήδη καεί πλειστάκις φορές από την «ισλαμική» διπλωματία των κ.κ. Ερντογάν και Νταβούτογλου;

Ο δρ Θεόδωρος Τσακίρης είναι επίκουρος καθηγητής Γεωπολιτικής των Υδρογονανθράκων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.